

गटाने शोधला जोड व्यवसाय त्यातुन वाढविले आपले उत्पन्न

कृषि असमृद्धी समन्वयित कृषि विकास प्रकल्प रिसोड क्लस्टर अंतर्गत २० गावे आहेत त्यामध्ये एक चांगले हळद पिकाचे क्लस्टर तयार झाले आहे. मोजे मोरगव्हान या गावामध्ये २२७ कुटुंब आहेत मोरगव्हान या गावात तसेच आजुबाजुच्या हळदीचे क्षेत्र जवळपास २०० हे. आहे. सदर गावामध्ये हळद उत्पादक गट स्थापन करण्यात आले त्यापैकी एक जय हनुमान हळद उत्पादक गट होय यागटामध्ये ११ सदस्य आहेत. या गटाला सन २०१४-२०१५ या वर्षात हळद उकळण्याचे कुकर व पॉलीशर कृषि असमृद्धी प्रकल्प अंतर्गत २०% अनुदानावर देण्यात आले होते. सदर कुकर व पॉलीशर ची एकूण किंमत २२५०००/- होती त्या गटाला ह्यावर २०% प्रकल्प सहाय्य ४५०००/- रू. देण्यात आले.

ह्या गावात व आजुबाजुच्या परिसरात परंपरागत पध्दतीने म्हणजेच कढई पध्दतीने हळद उकळत होते. त्यामध्ये हळद कमी जास्त प्रमाणात उकळल्या जात होती. त्यामुळे हळदीला भाव कमी मिळत होता. परंतु जेव्हापासुन हळद ही कुकरमध्ये उकळल्या जात आहे त्यापासुन श्रम व पैसा दोन्हीची बचत होउन हळदीला प्रती क्विटल २००/- जास्त मिळत आहे. जय हनुमान हळद उत्पादक या गटाने सदर व्यवसाय करून उत्पन्न कसे मिळविले त्याचे विवरण खालील प्रमाणे. व स्वतः प्रत्येकाकडे हळद पिक असते त्याची हळद उकळण्याचे व पॉलीशरचे दरवर्षी पैसे वाचतात. व त्याकुकर व पॉलीशर वर मजुर हे गटातील सदस्यच असतात.

एका दिवसात सरासरी २० बॅच हळद उकळल्या जाते. प्रती बॅच ३००/- प्रमाणे तेतक-याकडुन घेतल्या जातात एका हंगामात सरासरी ३० दिवस कुकर चा व्यवसाय होतो एका हंगामात १८००००/- रू. चा व्यवसाय गटाला होतो. तसेच पॉलीशर पासुन एका हंगामात रू. ५००००/- व्यवसाय होतो यासाठी मजुरीवर होणारा खर्च

एका हंगामात मिळणारे उत्पन्न		एका हंगामात होणारा खर्च		निव्वळ नफा	
कुकर पासुन मिळणारे उत्पन्न	१८००००/-	कुकर करीता लागणारी मजुरी	९००००/-	कुकर पासुन मिळणारा नफा	९००००/-
पॉलीशर पासुन मिळणारे उत्पन्न	५००००/-	पॉलीशर चालविण्याकरीता एक मजुर ३० दिवस	६०००/-	पॉलीशर पासुन मिळणारा नफा	४४०००/-
एकूण	२३००००/-		९६०००/-		१३४०००/-

या गटाचा हा व्यवसाय दोन वर्षांपासुन सुरू आहे.